

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administratorul tipografilor arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelariilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelariilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înspoiază.

INSERTIUMILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garamond — și timbru de 20 cr. pentru
șe-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, 3/15 Octombrie

Cuvântarea de tron, prin care s-au deschis dieta Ungariei și adresa majorității la această cuvântare preocupa și acuma presa europeană. După cum se știe în mesajul regesc nu s'a pomenit cu nici un cuvînt intrevederea monarchilor dela Skiernevice. S'a accentuat însă demonstrativ bunele relațiuni cu Germania, apoi cu toate statele europene, punînd cu chipul acesta pe puternica Rusie în o categorie cu statele mici din Europa, bunăoară Serbia și Grecia.

Răspunsul majorității din dietă la mesajul regal în partea privitoare la politica esternă vorbesce despre contract bilateral între Germania și Austria, cu eschiderea altora. Prin aceasta s'a dat o lovitură Rusiei. Diarele maghiare facînd din această impreguire capital politic a mai năsprit situația.

Această tractare nu tocmai delicată a stîrnit resens în Rusia și diarul „Neue freie Presse” ne aduce unele estrase din o corespondență a diarului bavarez „Allgem. Zeitung,” despre care se dice a fi inspirat de Russia. Această corespondență între altele cuprinde și acest pasaj: „S'a așteptat după intrevederea dela Skiernevice, ca la deschiderea sărbătoarească a dietei din Pesta cu ocazia amintirei bunelor raporturi dintre Austro-Ungaria și Germania cel puîn să se fie făcut amintire și despre Rusia. Este bine cunoscută aici critica poziție a guvernului comun față cu ungurii, cu toate acestea suntem îndreptătiți a presupune, că se poate alătura o cale potrivită spre a își din impas. Între asemenea impreguri ușor se poate explica amărăciunea noastră, vîndînd că „Nord deutsche allg. Zeitung” la reproducerea mesajului regesc, prin cale s'a deschis parlamentul Ungariei și lăsat afară passajul privitor la referințele dintre Austro-Ungaria și Germania. Dîntr-altele pe aici lumea e convinsă că în sedințele delegațiunilor se va vorbi și despre referințele politice ale monarhiei, și atunci regimul comun va folosi ocazia unei binevenită de a face amintire în special și despre bunele referințe față cu Rusia.”

Dieta Croației și continuă activitatea după metoda Starcevicianilor. Majoritatea a primit răspunsul la mesajul regesc, prin care s'a deschis dieta.

Toate neînțelegerile dintre Croația și Ungaria se reduc la necesitatea revisuirii pactului. Răspunsul încă accentuează necesitatea de a se emite o comisie reînnoială pentru revisuirea pactului, care re-

visuire se va face prelungă strictă observare a drepturilor Croației. Se știe că ministrul Tisza încă în toamna anului trecut după năbușirea revoluției croate s'a esprimat pentru revisuire.

In starea actuală a lucrului o pacnică complanare a diferențelor cu greu va fi posibilă.

Europa și aruncă tot mai mult ochii asupra Africei. Cestiunea Egiptului este mai incurcată ca și înainte de conferința din Londra. E pusă în perspectivă o a doua conferință, în care se va regula dreptul de posesiune a puterilor europene în Africa.

Apropierea Franției de Germania în cestiunea africană și completa isolare a Angliei se dovedește foarte elatant din notele diplomatice presentate tocmai acumă parlamentului din Franța.

Onestitate diaristică.

Trăim într'un timp greu, și trebuie să punem umăr la umăr spre a ne putea apăra contra atacurilor îndreptate contra noastră. În asemenea impreguri și foarte periculos pentru noi toți, când vedem că suntem oameni între noi, cari au special interes de a nutri discordia ce există de mult între noi, oameni, cari sistematic săracă bunătatelegere statorită între noi în timpul din urmă.

Nu odată am arătat că rău, de tot rău stăm ca națiune, căci prelungă modul mașter de tractare de către stăpînitorii nostri suntem desbinăți noi între noi pentru că unul voește să ne fericească pe o cale, altul pe ceialaltă cale. Ne-a durut când am vîndut că pentru această ținută a noastră unii dintre noi au înscenat cruciade de preoți contra preoților, întocmai ca și în evul mediu; ne-a durut, când am vîndut că o soră tânără din diaristica noastră a tras în noroiu persoane onorabile și au escomunicat din sinul națiunii pre toti căi n'au avut păreri improvizate, ca și ale ei.

Mai mult, durerea noastră se dublică vîndînd că în cele bisericești încă dăm îndărât.

Spre a sana rău existent, și a proveni urmărilor și mai acute, cari în cele din urmă ne duc inevitabil la prăpastie, am încercat a arăta unele anomalii manifestate în biserică noastră.

Sub titlul „Uniformitatea în biserică” am combătut unele rele introduse în timpul mai proaspăt în sinul bisericii noastre. Am arătat că violența și volnica purificare a limbii bisericești ne duce ad absurdum, am arătat că cetezanța să ațins de că-

tile noastre rituale și simbolice, le-a falsificat în un punct esențial al simbolului credinței, și astfel li-au pus în mâna scolarilor; am reaflectat la reunurile preoțesci, proiectate de domnul protopreier Simeon Popescu și în fine, aducînd în legătură un conclus al sinodului archiepiscopal din anul 1882, cu prescripcile Statutului Organic, l'am redus la adeverata lui valoare.

Toate acestea le-am făcut pe cale diaristică.

Mai mult. Am accentuat din capul locului că departe este dela noi ori ce pretenții de infalibilitate. Ușor putem greși, oameni fiind și noi. Am rugat prin urmare pe toți cei interesați de binele bisericei să se dechiare și ei cu privire la cele scrise de noi, căci noi credeam posibilă o dispută diaristică, se înțelege, dispută obiectivă și onestă.

Ce se întîmplă însă.

În diariul „Tribuna” numărul 109 apare o corespondență subscrise: „Mai mulți preoți din tract.” Această corespondență se lovește numai de cele scrise de noi în numărul 98 al diariului nostru, așcă; proiectatele reunii preoțesci. Cu o manieră sălbatică tăbărește „Tribuna” asupra noastră cu citata corespondență și ne calumniază în modul cel mai ordinariu, facînd din noi denuncianți ai preoțimii noastre, trădători ai intereselor bisericești și mai jidani de căt cei dela „Pester Lloyd.” Toate aceste denunciații mărsave se făcură în numele mai multor preoți și la adresa preoțimii noastre spre a ne discredită.

Pentru noi nu este secret noianul de uneltiri de tot soiul întreprinse contra existenței noastre ca diariu. Ele s'au întreprins îndată după făcuta schimbare în redacția „Telegrafului Român” tocmai acumă acuma este anul, s'a urmărit cu multă îndărătuie de atunci încocace, s'a încercat în sinod să ne frângă gâtul și îndată după sinod diariul „Tribuna” în articol de fond ne pune în perspectivă nouă încercări la proximul sinod, care fiind din nou a se compune, oamenii cred că și vor forma majoritate în socoteala noastră.

Însinuările din „Tribuna” numărul 109 însă nu aveau margini. Ele ni se păreau atât de ordinarie, încât credeam că nu va fi om de omenie, care să nu se îngrețoșeze de atâtă mărsăvie.

Spre a aplana lucrul că se poate mai domol și în mod onest, am adresat o rugare domnului Ioan Slavici, în calitate de director la diariul „Tribuna.” I-am spus că am fost calumniați în diariul ce stă sub direcția Dsale, și l'am rugat să binevoiască a reproduce articolul nostru, de care s'au isbit „Mai mulți preoți din tract.” Cu chipul acesta ceteriorii „Tribunei” după ce au cetit calumniile făcute

FOITA.

Amintiri din viața dela gimnasiu.

Era pînă anul 1869. Sistemul dualistică togma se inaugura și maghiarii începuseră a face *tabula rasa* cu isprăvile germanilor. La început oamenii nostri surprinse de consecuențele unor evenimente radicale, credeau că avem de lucru cu o stare de transacționare. Cei mai chibzuîti se încercau să facă loc românilor și în cadrul sistemei celei nove, alții mai optimisti credeau că trebuie să se restituie *status quo* dela 1863. Aceste curente contrarie și-au aflat o expresiune pregnantă în devisele „pasivitate” și „activitate.”

Bărbații nostri, cari au avut fericirea să delibereze în dieta Transilvaniei și în senatul imperial austriac, oftau din adîncul inimii după „oalele cu carne” din vremea lui Schmerling.

Acest bărbat de stat deduse la esirea lui din cabinet drept măngăere pentru cei desmoșteniți parola caracteristică „wir können noch warten” și întrădevîr, că de atunci tot așteaptă mulți reîntoarcerea porumbilor friptăi.

Intraceea faptele arătau în mod învederat că toate așteptările de felul acesta sunt ilușii per-

ghiară se îngădăse tot mai tare cu atributele unui stat maghiar monoglot cu desconsiderarea desevîrșită a naturei poliglote a Ungariei.

În această stare zăpăcită studenții români, cari pînă atunci avea aspirații mari la viața publică încep a fi îngrijați de viitorul lor. Ei presupunău instinctiv, că în noua ordine de lucruri nu pot să mai conțeze la o carieră strălucită în viața statului, că maghiarii le vor închide calea la oficii mai ales, dacă nu vor cunoaște limba cea nouă de stat.

Gimnaziile germane ca să tăcem de cele române — erau tare impopulate cu studenții români și multimea cea mare de studioși puneau pe gânduri pe bărbații nostri cari se aflau la cărma afacerilor naționale. Puținii ani de avant creaseră o generație de funcționari și acestia trebuiau chiverniști, însă sistema cea nouă privea cu neîncredere la oamenii din sistema veche.

Ne suntem în proaspetă memorie cele întemplate în urma dualismului.

Pe timpul acela me aflam la gimnasiul de stat în Sibiu. Acest gimnasiu ca institut de stat avea să fie cel dintâi supus la corectură radicală, așcă transformat în gimnasiu maghiar și întrădevîr că reformele n'au întîrziat. Profesorii germani și boemi de renume general, nu se simțiră bine în atmosfera cea nouă și părăsiră unul căte unul institutul, în care crescuseră o generație solidă și luminată, profesorii maghiari, pînă aci puțin cunoscuți și

respectați, le ocupară locul și începură a prelucra tinera generație în spiritul culturii ungurești, care nu era decât o palidă copie a culturii superioare germane — o plagiatură. Limba germană ce e drept nu se delătuire decât cu incetul și succeseive — perdea însă din an în an din valoare pînă ce mai tîrziu dispără cu totul.

Tinerii studenți, cari voiau să-și croiască un viitor, se duseră pe la gimnasiu curat maghiare, ca să poată învăța limba maghiară prin contact imediat cu maghiarii și să se poată procopîi în sensul cel nou.

Între acești tineri eram și eu. — Părinții mei nu sfătuît să fac această schimbare în studiu ca să învăț limba maghiară. Când m'au dat la scoala streină nemțască — în anii de mărire și mandrie națională română 1861—1863, nici prin vis nu le au trecut că va veni o vreme ungurească, când ori ce știință afară de cea ungurească nu va avea nici o trecere și valoare în stat.

Mi-am luat dinu bună dela Sibiu cu gândul da a nu-l mai cerceta ca student și cu finea anului scolar 1869/70 eram hotărît să intru într'un gimnasiu unguresc.

Venind acasă în ferile de vară un amic al casei noastre, un notar onorabil maghiar, începu să me familiarizeze cu beneficele instrucției maghiare. Pare că-l aud și astăzi că de amar muștra pe părinții mei pentru că nu m'au dat la scoala

noue va cetă și cele scrise de noi. Astfel apoi publicul român va judeca în cunoștință de cauză, și noi cu inima deschisă ne supunem verdictului publicului român.

Me simțiam îndreptărit a tace domnului Slavici această cerere, deoarece n-am avut ansă a crede că dsa mi o va refuza. Credeam că domnul Slavici admite posibilitatea onestității în lupta noastră diastrică. Și citata corespondență din „Tribuna“ a căutat în greșeala, pentru care diariul „Tribuna“ în numărul 110 a denunțat lumei pressa maghiară întreagă. S'a întâmplat și cu noi, ceea ce „Tribuna“ insinuă pressei ungurești: „S'au luat părți isolate din articolul nostru, s'au interpretat fals, s'au tras din interpretări false concludențe false, și astfel ne am pomenit schimonosiști de nu ne am mai cunoscut noi pre noi.“

În speranță că „Tribuna“ nu e solidară cu corespondență citată, ceream dreptate cu credință în onestitatea oamenilor ca diariști.

Ce vedem însă? „Tribuna“ în numărul 120 vine și ne spune, că ea nu poate publica în coloanele sale articolul din „Telegraful Roman“ căci coloanele ei sunt rezervate pentru lucrurile cari lor — celor dela „Tribuna“ — le par mai importante.

Audiți oameni buni! Pentru „Tribuna“ sunt mai importante calumniele facute diariului „Telegraful Roman“, decât restabilirea adevărului. Și încă asemenea oameni mai au cetezanță a se plâng de neonestitate la alții precănd ei fără sfîrșală spun că ei primesc calumniatori cât de impertinente ar fi ele.

Bine să fim înțeleși. Am dîs în numărul 108 al diariului nostru că asemenea purtare după păreri noastre este șarlatanie, și ea între oameni onesti nu se poate admite.

O dicem și acumă și lăsăm la judecata publicului român se judece între noi și ei.

Am tras la indoială că preotimia din tractul Sibiului ar avea cunoștință de cele publicate în „Tribuna“, și după ce domnul prot. Popescu la provocarea noastră, s'a declarat că dânsul n'are cunoștință despre cele publicate, am dîs din cuvînt în cuvînt: „Preotimia din tractul Sibiului are a face din două une: sau tace, și atunci rămâne solidară cu blasfemiile din diariul „Tribuna“, sau declară întocmai că domnul protopop tractual, că ea n'are cunoștință de cele ce sau scris sub numele ei, și atunci rămâne toate în cărca colegilor dela „Tribuna.“

Ce s'a întâmplat mai departe. Vine „Tribuna“ și în numărul 135 scrie:

Sunt acum câteva săptămâni, „Telegraful Român“ a publicat sub titlul „Uniformitatea în biserică“ un sir de articoli, prin care a produs un viu resentiment în cercurile preotice. Mai mulți dintre abonanții nostri au stârnit să susțină cauza preotimiei față cu aceste articole; eram însă de părere, că astăzi cel puțin nu are nici o importanță, dacă „Telegraful Român“ susține ori combate în vre-o cestiu. Am păstrat dar rescris ce dintr-o început, ne-am pus față cu certurile de tot felul, și ne-am mărginit a publica în coloanele „Tribuna“ un articol, pe care mai mulți preotii din tractul Sibiului ni-l au dat drept întimpinare la însinuările făcute de „Telegraful Român“.

Cetind acest articol băieți dela „Telegraful român“ au avut obrazul de a susține în public, că el a fost scris în redacția „Tribunei“ fără de scirea preotimiei, deci, că mișcăm publicul și ne adresăm cu rea credință la el.

Audi frate! Moșnegii dela „Tribuna“ se fac și farașe! Băieți dela „Telegraful Roman“ în nevin-

văția lor au pretins dreptate și onestitatea dela Moșnegii dela „Tribuna“, și acestia au obrazul a susținută în public că ei sunt cei calumnați.

Băieți dela „Telegraful Roman“ au fost îndreptăti să credă despre preotimia din tractul Sibiului că ea nu este solidară cu calumnile din „Tribuna“, și ei au pus alternativa de mai sus: „dacă nu se declară preotimia, rămân toate în cărca colegilor dela „Tribuna“, dacă se declară preotimia nu rămâne nimică în cărca colegilor dela „Tribuna.“

Preotimia din tractul Sibiului vine și declară în „Tribuna“ că calumnile la adresa „Telegrafului Roman“ s'au seris din partea mai multora dintre preotii după însarcinarea primită dela ei.

Naivi trebuie să fie moșnegii dela „Tribuna“ dacă cred că cu chipul acesta au ajutat causei. Tocmai prin aceste 27 de subscriri documentăm noi că am fost calumniați în diariul „Tribuna“, că moșnegii dela „Tribuna“ atât de importantă au ținut și în această calumnă, încât n'au publicat și nu publică din cuvînt în cuvînt cele scrise de noi cu privire la reunurile preotice. Pe baza celor 27 de subscriri susținem că „Tribuna“ ne-a calumniați, s'a declarat solidară cu blasfemiile din acel articol, și astăzi cu un cinism ne mai pomenit vine și se plâng că ea este cea calumnă.

Naivi trebuie să mai fie și oamenii cari au înscenat asemenea escamoterie, ca și cea cu subscririile preotimiei. Preotii din tractul Sibiului începând dela Părintele Baca până la P. Tîntea din Turnișor nici habar nu au despre cele scrise prin „Tribuna“ la adresa noastră. Și aceasta pentru cuvîntul că judecata ei nu se ridică până la atâtă, altcum n'ar subscrive asemenea lucruri. Ca și tot atâtăa automate, preotii au fost puși în lucrare, și acele subscriri au valoarea unor subscriri de automate. Mașina s'a pus în lucrare și colegiile dela „Tribuna“ nu se vor supera dacă i vom absolvere dela responsabilitatea pentru productul șeit din asemenea mașină.

Am fost calumniați în coloanele diariului „Tribuna“, am fost insultați în mod mișcător, și în cele din urmă „Tribuna“ simțindu-se insultată caută după formula de satisfacție.

Să-i o dăm noi. Stăruți să se formeze pretilor reunirea reunii preotice și apoi publicați subscriri de automate.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Rîșnov în 25 Septembrie 1884. Onorate Domnule Redactor! Dispun de câteva momente libere, me folosesc deci de ele, ca să ve comunice ceea despre mișcămentul învecătorimei noastre. Astăzi tocmai s'au încheiat lucrările adunării generale a Reuniunii învecătorilor români din districtul X (al Brașovului); de sigur, că nu veți fi indiferent față de desbatările acestei reunii. Ve voi împărtăși deși pe scurt aceste desbateri, într'u căt adeca sum în stare a face aceasta, căci cel chemat pentru astfel de raporturi nu poate fi altul decât secretariatul Reuniunii, carele cred, că nu va pregeta a și face aceasta la timpul meu.

Trei dile au durat pertractarea agendelor reuniunii din cestiu. În aceste trei dile s'au ținut patru ședințe, cari — negreșit — că au trebuit să fie lungi precum au și fost într'adevăr, căci numai aşa s'a putut percurge tot materialul pus la ordinea

din Ajud, după cum și sfatuse dânsul. Părinții răspundeau la acestea muștrări fanatice prin o tacere, din care vedea că ei sunt surprinși de neașteptata schimbare în viața monarhiei austriace. Tatăl meu a fost căpitan în revoluția ungurească și au luptat în castrele improvizate românești contra violenții și supremăției maghiare, de aceea nu putea consemna cu noua sistemă ungurească. Drept vorbind, dânsul n'avea incredere în trăinicia sistemei celei noi, și ținea lucrul de o anomalie trecătoare.

Aceasta era de altmintrenea o părere generală la Români.

Dar cu toți scrupulii sei dânsul s'a hotărît să me dea în gimnasiu unguresc. Mai era o greutate de invins. În ce fel de gimnasiu să me dea: în gimnasiu calvin s'au catolic. El avea o mare aversiune către calvinii — ba chiar o ură ce o da pe față adeseori. Calvinii sunt în ochii Românilor niște oameni antipatici și chiar urgiziți. Aceasta ură au rămas în inimile românilor transilvăneni prin tradiție de pe timpul când proselitismul reformaților spriginit de principii transilvăneni, a dat năvala asupra credinții strămoșești a românilor; din vremile lui Rákoczy, care în zelul de proselit ne au trădus cărti bisericesci în limba română ca să ne facă mai ușor calvinii și apoi maghiari. Și ura aceasta contra calvinilor a devenit în decursul timpu-

dilei. Aceasta a fost statorită în modul următor: ședința I-ia — presentarea raporturilor comitetului și alegerea comisiunii de revisiune, ședința II-a și a III-a — prelegerile teoretice practice din scriptologie și la finea celei din urmă reconstituirea reuniunii; ședința a IV-a raportul comisiunii revisiuitoare a raporturilor comitetului.

In ședința I-a presidentul reuniunii d-l director gimnastic St. Iosif deschide ședința cu o cuvîntare foarte acomodată și insuflețitoare, apoi se percurg lucrările statorite pe aceea ședință. — Urmează în diua următoare (24 l. c.) atât înainte că și după prânz prelegerile numite mai sus, cari — la însărcinarea preavenerabilului consistoriu archidiocesan — au fost ținute de d-l Georgiu Moian, învățător la scoala de fete din Brașov.

Nu me simt în putere a judeca despre prelegerile D-lui Moian, dar totu și ca să nu fie mancă descrierea de față voiu schiță în linii mate generali materialul pertractat de dânsul. D-sa în ședință dinainte de prânz a spus istoricul metodurilor vechi de slovenire și silabisare, metodul fonetic la începutul desvoltării sale, perfectionarea acestui metod precum se practică aici sub numele „scriptologie“, carea o desvoltă foarte pe larg, desfășurând-i toate principiile într'o limbă foarte usoară. După o mică pauză țin domnul prelegător o prelegere practică cu copii începători în fața adunării despre introducerea la scris. În ședința de după prânz țin d-l prelegător încă o prelegere practică cu copii despre desvoltarea sonului „i“, după care provocă d-l președinte pe rând pe mai mulți învățători, ca să reproducă odată numitele prelegeri practice. Ce succese au avut ostenelele d-lui prelegător, se poate vedea din repetițile esclamări de „să trăiască!“ esită din pepturile ascultătorilor și din expresiunea de multămită protocolară a adunării generale. Sarcină grea a avut d-l prelegător pe de o parte pentru că toată diua a întreținut adunarea numai cu prelegerile sale; ear pe de altă parte pentru că în biserica cea nouă și mare, în care s'au ținut ședințele toate, a trebuit să vorbiască cu voce înaltă și rar, căci numai aşa putea fi înțesat din partea auditorilor, de oarece rezonanța acelei biserici este foarte deasă și mare. După aceea cătră 6 ore seara înainte de ridicarea ședinței — la cererea unei părți preponderante a adunării s'a pus la ordinea dilei alegerea funcționarilor reuniunii. Resultatul acestei alegeri este următorul: President — d-l director gimnas. St. Iosif; v. pres. d-l director al scoalei normale pin Brașov G. Belisimus; secretar prim d-l inv. din Brașov N. Oancea; secretar secund — d-l inv. din Brașov D. Iarca; cassar d-l inv. din Brașov I. Aron; controlor d-l inv. din Brașov G. Moian; bibliotecar d-l inv. din Brașov Z. Butnar; apoi membri în comitet: domnul inv. în Zărnești I. Străvoiu, dl inv. în Turcheș Anast. Bârsan și dl inv. în Satulung I. Dariu și dl inv. din Bod I. D. Pătrașcu. Presidenții despărțimintelor s'au ales în diua următoare în persoanele lor: director la scoala din Satulung I. Dorca pentru despărț. I; dl director la scoala din Preșmer G. Iudu pentru despărț. II; dl director la scoala din Zărnești B. Bude pentru despărț. III și dl capelan și director la scoala din Brețeu C. Damian pentru despărț. IV. — În ședința din 25 l. c. s'au desbătut raporturile comitetului central al reuniunii, în care s'a sulevat și premiera celei mai corăspunzătoare gramatici române pentru scolari; premiu însă nu s'a oferit încă nimenni până la esirea părții a II-a din Gramatica lui V. Mândrean.

lui și mai intensivă prin faptul, că stăpînenii iobagi au fost calvini de confesiune și ei asupriau pe români în virtutea dreptului feudal ca pe niște iobagi legați de glie și în zelul de proseliți, ca pe niște oameni încăpătați, cari nu vor să priceapă superioritatea confesiunii reformate și să primească mantuirea sufletului după fasonul calvinesc. Astfel numirea de calvin, cu care românul și astăzi stigmatizează pe omul rău și blâstamat, au remas ca un concept de răutate în memoria fostilor iobagi.

Această slabă reputație de care se bucură calvinii la români facea pe tatăl meu să șovâiască multă vreme înainte de a se decide să me dea într'un gimnasiu calvin. Se temea, că calvinii, cari mai erau considerați și ca oameni ateisti, îmi vor altera credința strămoșească și vor face din mine un om pierdut atât pentru viață de acum că și pentru cea vecină și voiu pierde în cele din urmă și naționalitatea mea română.

Aceste vederi nu mai sunt astăzi normative. La generația noastră vechiă însă momentul confesional identificat cu cel național constituia o parte esențială a vederilor și era și o consecuență firească a stării sociale de atunci. Astăzi firește că aceste două concepte sunt deosebite unul de altul, însă încercările de desnaționalisare, propagate în trecut sub firma confesională, astăzi se propargă pe față la lumina dilei cu visirul deschis.

Dar nu convenia tatălui meu nici gimnasiile catolice pentru că acestea institute au fost și sunt cuiburi de proselitism de și de altă specie — în fond însă tot atât de periculoase pentru religiunea și naționalitatea românilor. Nici propagandele jesuice nu s'au șters din memoria mult agitaților români și nici că se vor șterge vre-o dată, pentru că desbinarea ce a predus-o între români este un monument viu despre unelțile viclene, cu care dușmanii nostri seculari ne-au prins în cursă. Oamenii din generația noastră mai vechiă cunosc — din experiența proprie realele ce au isvorit din uniunea cu Roma, care este opera propagandei catolice. Această propagandă nu s'a terminat nici astăzi, ci se continuă și astăzi sub diverse pretestă și devise ademenitoare. Propaganda jesuică în Transilvania a mers sănătă în sănătă cu propaganda națională maghiară și română s'au săturat de atât securi de convertiri.

De aci se explică aversiunea românului către instituțile de cultură maghiare.

Aceste considerații îngreunau hotărire. În cele din urmă însă aspră realitate și necesitate au trebuit să decidă și aşa ne-am hotărît pentru gimnasiul reformat din Orăștie.

(Va urma.)

Acestea sunt în resumăt afacerile desbătute în ședințele reuniunii.

Învețătorii au aranjat supt întreapta conduceră a d-lui Iacob Murășan o producție musicală, la care s'a produs și dl Murășan cu o piesă executată pe clavir.

Succesul acestei încercări a fost prește așteptare bun, ceea ce se poate atribui pe de o parte dlui conducătorul ear pe de alta parte domnilor învețători, care știu învăță (ântări în cor și într'un timp atât de scurt, precum s'a întemplat în casul de față).

În fine îmi mai rămâne a aminti ceva și despre ospitalitatea, de care s'a bucurat învețătorii în frumosul opid Rășnov. Rășnovul, o comună amestecată din sasi și români, dispune de o frumoasă inteligență atât între acestia, cât și între aceia, între cari precum am observat există o harmonie neșirbită, ceea ce dovedesc multe lucrări efectuite cu cel mai bun succes, precum și bunăoară pompoasa biserică română, carea, pe lângă cele 32 de mii fl., a constat multă trudă și osteneală a fruntașilor numitei comune: N. Nan, paroch, G. Proca director scolar și învețătorii I. Cărstolovean, Ilie și Stanuleț s. a. Disponibilitățile luate pentru menajarea învețătorilor au fost satisfăcătoare; cu toate acestea o anomalie tot n'a lipsit: se anunțase adecă, că la hotelul principal s'a dispus a se da pentru învețători prânzul cu 40 cr. ear cina cu 26 cr., când a fost la adecă s'a plătit prânzul cu 1 fl. ear cina cu 40 cr. Se vede, că aici lacomia birtașului a fost cauza acestuia rău tare simțitor pentru bieții învețători, cari dintre cei ce au fost mai norociți — au căpătat diurne foarte subțirele, mulți însă n'au avut nici un cruceriu ca diurn, ba unii, au fost siliți să vină pe jos la adunare. Cortele au fost bine împărțite, astfel incă tu s'a audit plângeri. Toată recunoșința merită elita română Rășnoveană pentru buna îngrijire față de învețători și în special domnii G. Proca și păr. Nan, cari sunt sufletul comunei atât în cele politice cât și în cele scolare și bisericesc. Dea D deu multe comuue ca aceasta!

La revedere în anul viitor la Brețcu! B.

Ibănesci, în 28 Sept. st. v. 1884. M. On. Dle Redactor. Voind a împlini promisiunea mea din 17/29 Septembrie a. c. am să raporteze că timpul căt l'a petrecut A. Lor în ținutul nostru, a fost un timp sărbătoresc și de bucurie. După cum scrisem în corespondință premergătoare înălții oaspeți au ajuns în Gurghiu Luni în 29 Septembrie st. n. între orele 10—11 a. m., și fiind că rarii oaspeți după cum se anunțase și prin jurnale, venise aici deadreptul dela Sinaia dela regale României Carol n'a venit deodată cu membri din suita căci partea cea mai mare a acestora a sosit aici numai de către seară, totuși în aceasta că după ameați Al. Sa principale cu cei de față a eșit la vînătoare de paseri în grădina cetății lui Rákoczy, unde înălțimea sa principale Rudolf, a impuscat o buhă, la care înțemplare surindend a dis, că asta e un semn bun pentru vînătoria de urși regulată ce se va începe mâine.

Mărți a doua di (30/9 n.) s'a inceput apoi vînătoarea de urși regulată pre teritoriul comunelor Adrian și Iabenița, dară fără rezultat. În aceasta di archiducesa a facut o preumblare prin comuna noastră Ibănesci însoțită numai de o damă de onoare contesa Pálfi; A. Sa dispunea să măne trăsura ce era deschisă trasă de doi cai, încet, pentru ca să poată privi cu deamărunțul ceea ce-i atragea atențunea. Portul românesc (care pre la noi e încă neconcrit) i atragea de deosebit atențunea, atât al bărbaților cât și al femeilor. Fiind timpul frumos în aceasta că copii eșisa în uliță la jocurile lor. Al. Sa dispunând să steie trăsura în loc privia deaproape la băieți, a ordinat prin servitori ale împărții căte 40—60 cr. O deosebită impresiune a facut asupra A. Sale o nevastă care eșise din casa ei cu un prunc de 6 luni în brațe și cu o copilă de 3 ani de mână, aici a oprit trăsura în loc privind la băieți și muiere și informânduse despre starea lor le-a împărțit la prunci căte 60 cr. dispunând că în starea aceasta să se fotografizeze, ceea ce în diua următoare fotograful curtei venind din Gurghiu ia și fotografat, remunerându cu 1 fl. v. a.

Mercuri a 3-a di (1 Oct. n.) s'a facut vînătoare pre teritoriul comunei Cașva, unde sau vîdut vre-o 4 urși, în vre-o doi sau și descărcat căteva pușcături, dară a scăpat preserii.

Joi a 3-a di (2 Oct. n.) vînătoarea s'a continuat pre teritoriul comunei Hodac, unde Al. Sa a impuscat un urs. În aceasta că sara fui norocit a lăua parte ca privitorul la conductul de facile, ce s'a facut în curtea castelului în onoarea archiducelui; tot în această seară în grădina castelului unde era

pus ursul împușcat, am putut vedea ceremonialul ce i s'a facut animalului, sau după cum dice poporul „prohodul ursului“, adecă în noaptea aceasta cam pre la 9 oare fiind ursul pus pre nescă ramuri de brad în grădina castelului, 40 dintre gonaci toti români cu facile aprinse s'a pus împrejur; aici era deosebit tiganii cu bucinile și trimbișele, de altă parte banda de muzică a lui Solomon din Cluj, cântând pre rînd, când banda, când bucinile, după cum e datina la astfelii de ocasiuni vînătoarești. Aici era de față A. L. L. cu suita; aici am putut audii chiar pre grațioasa principala, cântând după muzică mai multe arii. — Tot în aceasta că archiducesa cam pre la 10 oare a. m. au fost făcut o preumblare prin comunele Adrian, Iabenița.

Vineri s'a făcut vînătoare pre teritoriul comunei Cașva, împușcând A. S. principale al 2 lea urs.

Sâmbătă vînătoare s'a făcut pre teritoriul comunei Hodac unde de unul din suita s'a împușcat al 3-lea urs; în această că ear am putut vedea pre archiducesa Stefania prin comuna noastră Ibănesci mergând cu trăsura deschisă către munte până la „Fâncel“, în capul comunei eșindu-i o muere cu un bid de alune, le-a primit și o a remunerat cu 1 fl.

Duminică în 5 Octobre n. după ce Altețele Lor cu suita au asistat la servitul divin în bisericuță rom. cat. din castel, după finire și luarea dejunului, a făcut vînătoare pe teritoriul comunei Cașva, dară fără rezultat, căci deși gonaci din tușuri au scos vre-o 5 urși dintre cari cățăva au fost preserii au scăpat totuși toți în codru.

Luni s'a făcut vînătoare în dos pre teritoriul comunei Orșova, dară fără rezultat.

Mărți fiind invitat Al. Sa cu suita la vînat în partea Murășului, de baronul Kemény — care încă face parte din suita — pre teritoriul seu în apropierea comunei „Maierău“, aici ear a pușcat doi urși.

Mercuri în 8 Octobre st. n. și cea din urmă vînătoare, s'a făcut în apropierea Cașvei și Glăjăriei, unde s'a împușcat ear doi urși, dintre care unul chiar de vîrul archiduclui Rudolf, tinérul printă „Francisc.“

În această că archiducesa Stefania însoțită de contesa Pálfi, servitorul de curte și coceaș au făcut preumblare prin comuna Hodac până sub poalele munților, chiar pre unde se susțin urșii, sunindu-se cu trăsura pre un drum lateral neregulat și rău, aici a petrecut dela 11 oare a. m. până către 4 oare sara.

Rezultatul vînătoriei deci în anul acesta, putem să spie că a fost norocos căci în 9 căile în care s'a facut vînatul, s'a împușcat 7 urși pre atâtia a fost preserii și 11 a scăpat sănătoși.

Lățindu-se vestea că Joi în 9 Octobre st. n. înălții oaspeți se vor depărtă din ținutul nostru, des de dimineață să putut vedea din toate părțile din comunele vecine alergând în Gurghiu imbrăcați sărbătorescă ca să fie de față la depărtarea înălților oaspeți.

Altețele Lor a dorit ca în această că să vadă și jocurile îndatinăte la toate naționalitățile: unguri, secui, sasi și români; spre scopul acesta judele procesual din Reghin, prin judeii comunali a dispus ca în această că să fie dela fiecare naționalitate căte 6 părechi de juni „feci și fete“ dintre români s'a ales această 3 părechi din Ibănesci și 3 din Hodac, care cu muzicanții lor de tigani s'a prezentat pre 9 oare a. m. la Gurghiu.

Mai întâi a jucat secunii și ungurii, apoi sasii și în urmă români. Nu știu ce impresiune vor fi făcut asupra Al. Lor jocurile secuilor, ungurilor și sasilor — cari sunt destul de primitive și la care la toate a privit cam $\frac{1}{2}$ oară, precând la jocul nostru singur a privit o $\frac{1}{2}$ oară. Putem să spie că este o exagerare că jocul și portul românilor, a altări și acum admirătorul A. L. L., dela un jude din Ibănești a luat serpariul întărit și un baston împistrat, care cu totul de a plătit 4 fl. la despăgubit însă cu 22 fl. v. a.; ear dela 2 fete a luat nește sgărdane și mărgele cu cruciță, pre care ear le-a remunerat cu căte 5 fl. v. .

După ce A. L. L. a luat prânzul cam pe la 3 oare d. m. pogorându-se din castel îmbrăcat în vestimente de general, înainte de a se urca în trăsura și-a luat rămas bun mai întâi dela aristocrația de față, apoi întorcându-se către preotimea rom. cat. și cea română de ambe conf. străngând mâna protopopului rom. cat. și a parochului din Gurghiu Nicolau Petru multămindul tuturor, apoi s'a întors către badea Simion Lup din Hodac și badea Bloj Nechită din Orșova, ea unii cari au aranjat vînătoria și remunerându cu căte 10 fl., le-a strâns mâna dicendule românește că acestea ve multămesc că m'ati pus la vînat în loc norocos de am putut împușca doi urși, se vă țină Dănu; ear grațioasa archiducesă surindend prin complimente către toți, urcânduse în trăsura, ear archiducele în limba

ungurească mai multămind odată tuturor, după strigarea de mai multe ori de éljen și să trăiască, s'a depărtat, lăsând cele mai bune suveniri în porul ținutului.

Ioan Petru capelan.

Multămită publică.

Pentru loteria aranjată din partea „Reuniunei femeilor române din Sibiu“ au mai incurz următoarele obiecte:

Dela doamnele și domnișoarele: Aurelia de Trapșa, 20 fl. v. a., Victoria C. Iuga n. G. Bariț, note pentru piano; S'o vedi mamă n'o mai uită, Tupilus prin năgăruș, sârba din cănuță, Rhapsodia română. Maria G. Bariț, una cutie cu Hartie și cuverte pentru corespondență, Virginia Iuga, Contes Allemands. Aurora Kisbach, colectată: 1 fl. v. a., Maria Macavei, 2 fl. 50 cr. v. a., Eugenia Macavei, 2 fl. 50 cr. v. a., Eugenia Jurca, 1 fl. v. a., Eva David 1 fl. v. a., Maria David, 1 fl. v. a., dnul Nicolae David, 1 fl. v. a., Sofia David, 1 fl. v. a., dnul Alexandru David, 1 fl. v. a., Sofia Macavei, 1 fl. v. a., Maria Ionuțiu, 1 fl. v. a., Salvina Macavei, 1 fl. v. a., Ana Macavei, 1 fl. v. a., Iuliana Ciura, 2 fl. v. a., Maria Sivica, 1 fl. v. a., Ana Adamoviciu, 2 fl. v. a., Eva Rancea, 1 fl. v. a., Paraschiva Jurca 1 fl. v. a., Maria Jurca, 1 fl. v. a., Sofia Cosma 1 fl. v. a., Eva David Drăgan, 1 fl. v. a., Ana Ghib, colectantă; una traistă din lână, 1 ștergar, una păreche clește de zăhar, una tavă pentru lampă, dnul Grigorie Ghib paroch, 1 orologiu de busunariu, Elena Avram, una lingură de lemn, una merindeată, Elisaveta Avram, 6 verigi de nicol, Maria Catilina, una traistă, 1 servet, Maria Căzan, 1 ștergar, Ioana Hartapetiu, 1 ștergar, dnul Andrei Bucșa, una cutie de lemn pentru sare și una batistă, dnul Nicolau Oancea, învățător una lingură de lemn, Henia Oancea, una merindeată, Elena Aleman, 1 ștergar, Elena Cernat, 1 servet, Maria Crețiu, 1 servet, Maria Achimescu, una merindeată, Marina Bogdan, una traistă de lână, dnul Toma Barb, traficant, una pipă de lemn, Maria Barb, una păreche ciorapi mici, Marina Deloran, una traistă de lână, Maria Chișuță, una batistă, Ioana Bogdan, 1 servet, Maria Ciuchendea, una merindeată, Ana Bogdan, una merindeată, Maria Mihăilă, una traistă de lână, Paraschiva Aleman, una traistă de lână, Helena Popoviciu Barcian, una masă de fumat, prin dna Iudita Todescu colectantă: Draja Sofia lui Simion 2 metrii de casemir colorat, Letitia Oncu, colectantă: 1 știator de bile din bronce și sticlă roză, Rhea Silvia Ceonțea, 1 știator pentru tutut din catifea brodată, Teresia Magdu, una casetă cu recuise de cusut, 1 servet pentru poame, Francisca Truță, 1 tacâm de argint, Ana Bonciu, una corfă pentru lucruri de mână, 2 vase pentru viorele, 1 păhar cu capac, Georgina Misici, una periniță pentru masă de toiletă, 1 știitor de bonboane una tavă pentru lampă, Câmpenean, 2 vase de flori, Constanța Marcu, 1 album, 2 știitoare de juvaere, Elena Hamzea, una corfă din peluche roșu, Liuba Popoviciu și Elena Nicadinovits, 2 vase de flori, 1 vas de confect, 6 farfurii de confect, Antonescu, 1 clopoțel, Dogariu, 4 fl. v. a., Melania Pap, 6 farfurii de confect, vîd. Emilia Popoviciu, 1 păhar cu tasă din sticlă, 1 redimătoriu de tacâm, Livia Vuia 1 călimar, una lampă de noapte, una mică tavă chinezescă, Malvina, 2 inele pentru servete brodate, Aurelia Beleș, 1 călimar, Aurel Saciu, 1 album pentru fotografii, 1 știitor de parfum 1 album pentru poesii, Dr. G. Vuia 3 exemplare din opul seu „Higiena poporala“, Dr. Nicolau Oncu, poesiile lui Eminescu.

Pentru bunăvoie documentată față cu scoala reuniunii comitetul le exprimă multămită pe calea aceasta.

Varietăți.

* (Personal.) Preasântia Sa Domnul episcop al Caransebeșului Ioan Popasu cu trenul de eri, ear Presântia Sa Domnul episcop al Aradului Ioan Mețian cu trenul de astăzi, a sosit aici spre a lua parte la ședințele consistoriului metropolitan.

* (Reuniunea română de cântări) de aici și începe adi probele. Localul și oarele rămân cele statorite anul trecut.

* (Convocare.) Adunarea generală extraordinară a despărțimentului VIII al asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, se convoacă prin aceasta în comuna Șard pe 1 Novembre 1884 st. n. la 10 oare a. m.

Din ședința subcomitetului VIII a asociației transilvane, ținută în Alba Iulia la 10 Iuliu 1884.

Ioan Pipoș, director.

* (Scolastică.) Comitetul central al reuniunii generale, a învățătorilor din comitatul „Târnava

mare," și-a ținut prima ședință a activității sale în 1 Octombrie a. c. n., în edificiul scoalei maghiare de stat din Sighișoara, locul central al reuniei.

* (Postal). Cu 21 a lunei curgătoare începând se deschide oficiu postal în comuna Gyergyó-Rékás. Ea va sta în legătură cu oficiul de postă din Gyergyó-Tölgyes de 4 ori pe săptămână.

Mersul:

Pleacă din Gyergyó Rékás Dumineca, Marța, Joia, și Sâmbătă la 1 ora d. a.

Ajunge în Gyergyó-Tölgyes tot atunci la oarele 6.20 minute.

Pleacă din Gyergyó-Tölgyes Luni, Mercuri, Vineri și Duminecă la 6 ore dimineață.

Ajunge la Gyergyó Rékás tot atunci 11 ore 20 min. dim.

* (Pentru ce are luna lui Februarie și 28 de dile?). Februarie e luna a doua din an, când e an comun are 28, iar când e viseset are 29 de dile. La romani și când era comun avea 29 de dile, după ce însă luna a opta din an în urma hotărîrii senatului s'a numit cu numele împăratului August, s'a răpit o di din Februarie și sa adus la dilele din August, cari erau 30 la număr și aceasta din cauza, ca să nu fie August lună mai scurtă ca luna lui Iulie, care avea 31 de dile. Luna lui Februarie și-a căpătat numirea dela deul Febrinus, după februarali sau lupercalii, cari se sărbătoresc în luna aceasta din 18—28, cu ocazia aceasta se aduceau jertfe de impacare pentru curățirea celor vii și pentru iertarea păcatelor celor morți.

* (Tunelul dela Arlberg.) Aerul în tunel este foarte sănătos și temperatura variază între 15 și 18 grade. Organisarea serviciului interior a acestui tunel oferă toate garanțile. Necurmat stau în tunel 2 garde, cari se schimbă după 7 ore de serviciu. Aceste garde sunt asemenea insarcinați dă înregistra regulat în carnetele lor observațiunile privitoare la temperatură, umezeală, curentele atmosferice și alte fenomene. Dece lanterne, așezate pe părțile tunelului și anumite semne chilometriche arată distanța în chilometri. Apa careiese din tunel se scurge în rîul dela Alfeuz. Întrarea tunelului are o

lărgime de 8 metri și o înălțime aproape de șepte metri; ea este de granit cenușiu și poartă o placă mare pe care este scris numele împăratului. La dreapta intrării în tunel se află monumentul inginerului Loth, care a murit: acesta este un obelisc de porfir. În tunel nu este decât o cale, dar mai târziu se va mai face una. La metrul 1,190 se află placă pusă ca suvenire a vizitei împăratului făcută la 1881. Punctul cel mai înalt este de 4,106 metri; în urmă începe coborirea, care se face cu o mare iuteală până la ieșirea din tunel, unde se află stația Langen.

* (Calendae.) După calendarul roman prima zi din fiecare lună se numea Calendae pe care o sărbătoare regulată cu jertfe. După ce însă în diua aceasta erau constrinși a plăti sumele împrumutate și a da după ele interesele, au început să o numi calenda tristes, adică început trist. Din contră sub numirea de calenda greco-romană (latinescă: *calendae graecae*) să înțelegeau dilele, cari n'au să mai urmeze.

* (Preferință). Regele Egiptului Ptolomeu I, pe când era încă în putere, nu numai că a abdicate coroana regească în favorul fiului său minor, dar s'a băgat în gardă regală a acestuia, de oare ce e mai de preferit să fi tata unui rege, de către rege.

* (Incredere.) Un orator roman credând că prin elocința sa va deștepta compătimirea poporului față de acusatul, pe care-l apără, a întrebat pe Catulus: am deșteptat eu compătimirea în popor? Aceasta ia respuș: Da încă grozav! căci nu-mi pot închipui nici pre unul așa de nesimțitor, încât să nu compătimească oratoria ta.

* (Domnitor.) Fiind Pericles ales de duce athenian adeseori să disă cu deosebire însă când să îmbracă. Grijăste Pericles! grijăste! civili, greci, athenieni și mărturie aceia, peste cari domnescri!

* (Poet nenăscut). Regele Dionisius a făcut poesii și a adunat pe toți poetii la sine și înaintea acestora să-a citit poesiile sale. Toți, afară de Philoxenus, care nu putea să se fățărnică, i le-au lăudat; pe Philoxenus din cauza că nu au arătat complacere l'au arestat. În diua următoare amici-

lor poeți ai lui Philoxenus le-a succedea căstiga agrațarea amicului lor dela rege, care l'a și invitat la masa sa împreună cu ceialalți. Dionisius și cu această ocazie să recita poesiile sale Philoxenus a tăcut. Dar acum cum și se împară poesiile mele? îl întrebă Dionisius. Philoxenus nu-i-a respuns nimic, dar întorcându-se către garda regească a dispus: duceți me și me închideți! Amicii lui la audul acestor vorbe au isbuțnit într-un rîs, care a făcut pe rege de și-a schimbat naturul de mai nainte și a simpatizat cu critisatorul poesiilor sale, cu Philoxenus.

* (O bandă de tâlhari compusă din funcționari comunali.) După cum i se telegrafează din Timișoara jurnalului „Egyetértés,” gendarmeria a descoperit în comitatul Timiș o mulțime de indivizi, cari fac parte din o bandă de hoți de cai. Centrul îl au în Verșet. Până acum au fost prinși vîr'o 15 înșă, dintre cari doi scriitori comunali, la cari s'au aflat mai multe sigile false și pasapoarte pentru cai. Gendarmeria a făcut arătare în contra sergentului dela gendarmerii din Verșet, pe care l suscipționează cu complicitate ear pe antistia comunala din Kustély o acuza că ar fi tata tâlhărilor. În urma acestora pretorul din Verșet a făcut cercetare în cancelariile oficiului comunul din Kustély. Resultatul acesteia a fost, că a aflat că s'a comis abuzurile cele mai mari și a fost demisionată în treaga antistia comunala, notariul, judele, casarui. Gendarmeria acuza pe un preot român gr. or. ca este tată al tâlhărilor.

Loterie.

Mercuri în 15 Octombrie n. 1884.

Sibiul:	70	72	83	69	29
---------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pestă.

Din 14 Octombrie n. 1884.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	123.05	123.—
Renta de aur ung. de 4%	93.25	93.25
Renta ung. de hârtie.	88.80	88.75
Sorti de regulare Tisei	103.05	103.—
Scrisuri fonciare ale institutului „Albina”	115.40	115.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	—	100.8
Gălbini	283.50	282.25
Napoleon	5.80	5.76
London (pe poliță de trei luni)	9.69 ^{1/2}	9.68
	122.15	122.10

Nr. 150.

[905] 2—3

CONCURS.

Pe baza statutului organic §. 63 combinat cu §. 32 p. 5. și a instrucțiunii votate de sinodul archiepiscopal la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7., prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în Tractul Târnăvei inferioare.

Fiitorul protopresbiter ca atare, va fi totodată și paroch în locul central al tractului și anume în comuna Cetatea de Baltă.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sunt:

a) Venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat și din tacsele, ce incurg pentru ședile de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcții protopresbiterali.

b) Venitele ordinari ale parochiei de clasa a III. din comuna Cetatea de Baltă.

La postul acesta pot concurge bărbați apti și bine merități pe terenul bisericesc și scolar, în special aceia cari după o pregătire cel puțin de VIII clase gimnasiale sau reali cu testimoniu de matrinitate, au terminat studiile teologice la vreun institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de cunicație înaintea comisiunii examinătoare a consistoriului archiepiscopal.

Pot însă concurge și fără testimonii de cunicație profesorii de teologie și preții chirotooniți înainte de introducerea esamenelor de cunicație dacă în celelalte au cunicație prescrisă mai sus.

In mod excepțional mai pot concurge și fără prescrisa cunicație

gimnasiașală acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteralui, vor avea dela consistoriul archiepiscopal (plenariu) specifică îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele concursuale la Venerabil Consistoriu Archiepiscopal în Sibiul în restimp de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în toaia „Telegraful Român,” alături de o tabelă de cunicație, care să conțină date esacte și speciale în următoarele rubrici; numele caracterul (rangul bisericesc) și locuita concurentului; anii etății (anul luna, și diua nașterei) studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul locul și categoria acelora); esamenul de maturitate doctorat s. a., studiile pregătitoare teologice (anul și lucul acestora și esamenul de cunicație); serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar (tempul locul și categoria acelora); în fine cunoștința limbilor și alte reflecții. Datele din această tabelă sunt de a se întări cu documente, care să se aducă în original, precum: Carte de botz, testișii stolastică și de maturitate, testișii teologice și de cunicație, atestate de servicii bisericesci și eventualmente toate altfel de recomandări.

Deag la 25 Iunie 1884.
Comitetul protopresbiteral al tractului Târnăvei inferioare.

Președinte:
Daniil de Tămaș, Iosif B. Crișan,
adstr. pp. notariu.

Nr. 269. [908] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stației învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Cerghidul mare, protopresbiteralul Târnăvei inferioare, se publică concurs până la 14 Octombrie a. c. st. v. — Emolumentele sunt: 150 fl. v. a. plătită în 3 rate și anume:

1. În 1 Decembrie 70 metrete a. 16 cupe cucuruz sfârmit calculat 1 fl. v. a. metreta.

2. În 1 Ianuarie în bani 40 fl.

3. În 23 Aprilie în bani 40 fl. — Suma 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post având a instrui pre elevi și în canticile liturgice, și a ține și scoala de repetiție; au a-și adresa suplicele instruite în Statutul organic și a normativului sinodal din 1882 la subșeful oficiului protopresbiteral până la terminul preștipit.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târnăvei inferioare în cointelegeră cu comitetul parochial respectiv.

Deag 27 Septembrie 1884.

Daniil de Tămaș,
adm. prot.

ad Nr. 2323. 1884. [906] 1—3

Licităție minuendo.

Pentru acoperirea lipsei lemnelor de foc la Institutul reg. al alienaților pe timpul 1885/86 în mărime de 1222^{2/3} de metri cubici — se scrie licitație minuendo adeacă:

Intreprindătorii care au de scop a livra susnumitele lemn, au până în 5 Noembrie 1884 12 ore la ameașdi la cancelaria susnumitului institut în ofertă cu 50 cr. timbru prevedut 400 fl. v. a. ca vadium a subșterne, în care ofertă se respunde Intreprindătorului căte cubic metri lemn de stârg, și căte cubic metri lemn de fag — adeacă deosebit și în ce preț, în căt stă mărimea adeacă grosu și lungimea a darabului de lemn.

Mai târziu ca terminul susnumit să se oferte, nu se vor lua în considerație.

Sibiul în 12 Octombrie, 1884.

Dela Direcție Institutului reg. al alienaților.

Nr. 2128. [904] 3—3

Publicație.

Duminică în 26 Octombrie a. c. se va esăranda dreptul de cărciumărit în comuna Tilisca pe timp de trei ani și anume: din 1 Ianuarie 1885 până

în 31 Decembrie 1887, prin licitație publică în cancelaria comunei Tilisca.

Licităție se va începe la 2 ore după ameașdi.

Prețul strigării este 1851 fl. 50 cr. pe an.

Vadiul va fi de 10%. Oferte corespunzătoare prescrișelor se primesc la primăria comună în Tilisca numai până în 25 Octombrie seara la 6 ore.

Condițiile detaliate se pot afla la subscrисul precum și la primăria comună din Tilisca.

Săliște în 7 Octombrie, 1884.

Pretorele cercuale.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni.

Chiar acum au ieșit de sub tipariu și se pot procura dela Cancelaria Negruțiu din Gherla (Szamos-Ujvár),

Cărticică

de rugăciuni și cântări pentru

pruncii scolari de ambe sexe și confesiunile.

Cu mai multe icoane frumoase.

Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare costă 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul

Prea Sânte Vergure Maria Născătoarei de Dumnezeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase.

[907] 1—3

Cu mai multe icoane frumoase.

Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare costă 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.